

Møteinnkalling

Utvalg:	Langsua nasjonalparkstyret
Møtested:	Teams
Dato:	02.03.2026
Tidspunkt:	09.00 - 11.00

Eventuelt forfall fra kommune/fylkeskommune må meldes til nasjonalparkforvalter innen torsdag 26.02.; morten.liebe@statsforvalteren.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra fast medlem.

Dersom det er ønske om ytterligere underlagsdokumenter til sakene, sender vi de ut til hele styret i forkant.

Referatsakene foreligger som eget vedlagt dokument.

Under faglige innslag vil SNO v. Ole Knut Steinset orientere inntil 15 min. om status aktivitet jerv og om Rovbasen, jfr også referatsakene.

Møteplan 2026 tas opp under punktet "eventuelt". Følgende forslag foreligger fra styreleder: 4. mai, 22. juni, 24. august, 26. oktober og 7. desember.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2026	Godkjenning av protokoll/innkalling		
ST 2/2026	Langsua nasjonalpark - ulovlig bruk av drone til filming - oversendelse av sak for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74 - Adrian Exploration	X	2026/1681
ST 3/2026	Langsua nasjonalpark - ulovlig bruk av drone til filming av tur - oversendelse av sak for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74	X	2026/1733
ST 4/2026	Vedtak – Dispensasjon - Storlægeret LVO - Røssjøen NR – Vedlikehold av godkjent kjørespor – Sebuhaugen til Skriulægret - Hans Magne Lunde og Inga Lunde		2025/10380
ST 5/2026	Tildelte styre- og tiltaksmidler 2026 - fordeling på aktiviteter og prosjekter - Langsua nasjonalparkstyre		2025/11939
ST 6/2026	Delegerte vedtak		
1/2026	Delegert vedtak - Espedalen LVO - uttransport av jaktbrakker og slaktegalge - Storhølivegen - Kvikne-Skåbu grunneierlag		2025/12954
2/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - snødekt mark - utleiehytte - Krusgrav - Ole Petter Kleiven - Arne Uhlen - Jan Solhaug		2026/1487
3/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Storlægeret LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - stikking av skiløype - Tapptjerdalen - Etnedal Røde Kors Hjelpekorps		2025/1220
4/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - arrangere jaktprøve for stående fuglehunder - Agnsjøene - Breistulen - Kviknehøgda - Hedmark og Oppland Fuglehundklubb		2026/1592
5/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Haldorbu LVO - snødekt mark - endring øvingsplan vinter - Øystre Slidre Røde Kors Hjelpekorps		2024/2844
6/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - snødekt mark - transport til utleiehytter - Espedalen bygdealmenning		2026/386
7/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Espedalen LVO - snøskuter - helikopter - gravemaskin - utbygging - Storkvolvbua - DNT Oslo og Omegn		2025/14145
8/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Dokkfaret LVO - riving av eksisterende utedo og oppføring av ny - Gausdal 238/1/530 - Liumseterhytta - Gausdal fjellstyre		2026/892

9/2026	Delegert vedtak - avslag - Langsua NP - drone - dokumentere skitur - Thomas Lium Løberg	2026/394
10/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - snødekt mark - Nysætra - Knut Kind	2026/826
11/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - Skardberga NR - snødekt mark - ervervsmessig leiekjøring - Torpa Hytteservice AS	2025/14487
12/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Oppsjømyra NR - snødekt mark - ervervsmessig kjøring - Gausdal Vestfjell - John Holstad Slåen - Ola Borgard	2025/13784
13/2026	Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - Skardberga NR - snødekt mark - leiekjøring - Land Anleggsdrift AS	2025/14546
14/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Haldorbu LVO - snødekt mark - utsetting av jervbås - lisensjakt - Atle Roger Hansen-Rakstad	2025/14392
15/2026	Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Storlægeret LVO - Oppsjømyra NR - snødekt mark - årlige arbeidsoppgaver - Gausdal fjellstyre	2025/13234
ST 7/2026	Referatsaker	
ST 8/2026	Faglig innslag	
ST 9/2026	Eventuelt	

ST 1/2026 Godkjenning av protokoll/innkalling

Arkivsaksnummer: 2026/1681-1

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 16.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	2/2026	02.03.2026

Langsua nasjonalpark - ulovlig bruk av drone til filming - oversendelse av sak for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre beslutter å oversende sak om ulovlig droneflyging i Langsua nasjonalpark til Miljødirektoratet for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74.

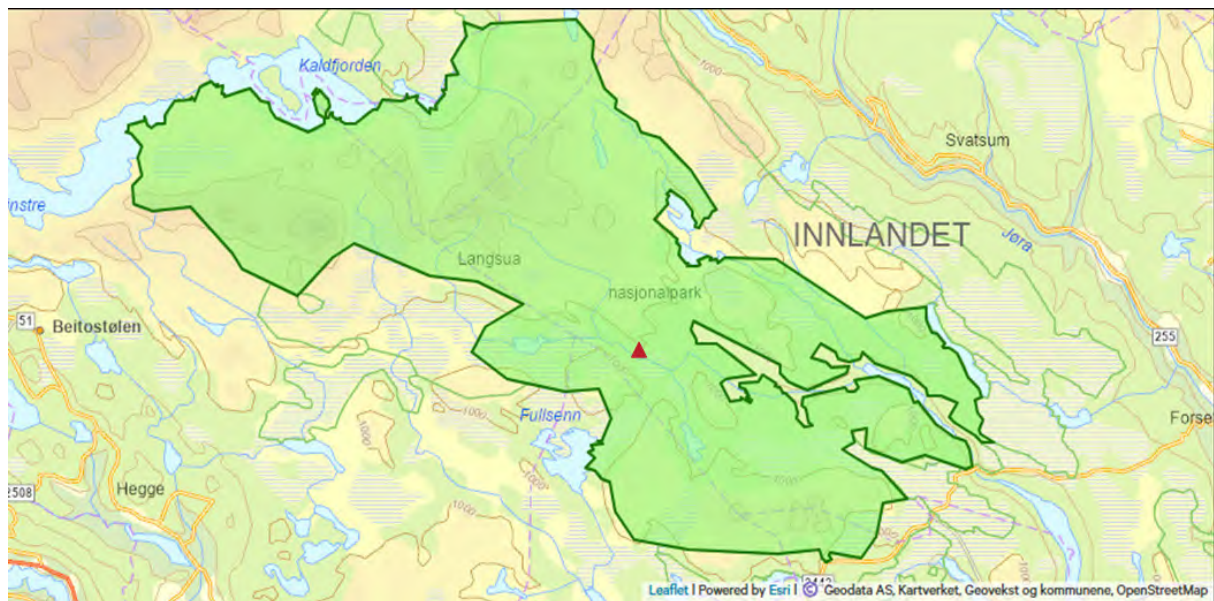
--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Forvalter har mottatt tips på epost fra en privatperson om droneflyging i Langsua nasjonalpark. Vi har mottatt lenke til Youtube-kanalen «Adrian Exploration» som tilhører Adrian Unhjem Johansen. Lenke til filmen [2 Days Hiking in Langsua National Park | Norway's Hidden Gem \(4K\)](#).

Turen på filmen går fra Liomseter i Dokkfaret LVO og inn i Langsua NP, langs vassdraget Fjelldokka. Langs Fjelldokka settes det opp leir og foretas ulovlig droneflyging fra en markert og lett gjenkjennelig odde ved elva. Se kartskisser og bilder nedenfor.

Vedkommende har ikke innhentet tillatelse til å fly drone i nasjonalparken.

Langsua NP. Lokalitet for ulovlig droneflyging markert med rød trekant.

Lokalisering av leir ved Fjelldokka. Lokalitet for ulovlig droneflyging markert med rød trekant.

2 Days Hiking in Langsua National Park | Norway's Hidden Gem (4K)

Adrian Exploration
151 abonnenter

Abonner

👍 23

🔗 Del

🔖 Lagre

✂ Klipp

⬇ Last ned

Ulovlig droneflyging i Langsua NP – Fjelldokka. Skjermdump fra Youtube. Leirsted ihht kartskisse ovenfor.

Dronepiloten.

Verneformål – forskrift

Formålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- et lavfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold herunder arter, bestander og naturtyper som myr, ferskvann/våtmark, urskog/gammelskog, høgstaudebjørkeskog, kalkrike områder i fjellet, rasmark og naturbeitemark
- vakre og egenartede landskap
- særpregede kvartærgeologiske forekomster
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneforskriften

Forskrift om vern av Langsua nasjonalpark § 3 pkt. 7.2;

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen peker på at generelle bestemmelser om unødig forstyrrelse av dyrelivet, kan brukes til å forby bruk av drone, men da må forstyrrelsens grad vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Videre angir forvaltningsplanen s. 176, Retningslinjer for avfall, forurensning og støy:

Bruk av støyende redskap og annen type støy skal begrenses til det som er nødvendig. Bruk av motordrevne droner, modellfly, modellbåter o.l. er forbudt i nasjonalparken og naturreservatene. Det kan gis dispensasjon etter søknad for bruk av drone o.l. i forbindelse med forskning og forvaltningsoppgaver, samt for helt ekstraordinære andre tilfeller etter søknad.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold § 74 har bestemmelser om overtredelsesgebyr. I brev fra Miljødirektoratet av 21.06.2022 med informasjon om overtredelsesgebyr står bl.a.:

«Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturvedier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

(...)

- Bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)»

Presedens

Det foreligger et klart forbud mot droneflyging i nasjonalpark og naturreservater og all flyging med drone må i utgangspunktet omsøkes. Samtidig er det innarbeidet streng praksis for vurdering av søknader om dronebruk, for å unngå uheldig presendensvirkning.

Dispensasjoner er tidligere innvilget i enkeltsaker, eksempelvis søk etter beitedyr i krevende terreng og tett vegetasjon, eller søk etter bortkomne hunder, bl.a. med begrunnelse at dronebruk kan erstatte eller begrense motorisert ferdsel knyttet til samme formål.

Det er viktig å opprettholde vurderingene om negative effekter knyttet til forstyrrelse på dyre- og fuglleiv, samt støy i verneområder.

Vurdering

Omfanget av ulovlig droneflyging i nasjonalparken eller naturreservatene er ikke kjent, men det må antas at det er et visst omfang. Droner har i større og større grad blir allemannseie og bruk av sosiale medier og andre kanaler for å publisere turfilmer mv blir stadig mer utbredt. Vi har i seinere tid blitt kjent med flere tilfeller av ulovlig bruk av drone i verneområdene rundt Langsua via ulike kanaler på Youtube. Enkelte tilfeller kan være i grenseland, siden vi ikke alltid klarer å gjenkjenne landskapet, eller det kan være uklart om de befinner seg innenfor verneområde der droneflyging er forbudt.

Generelt bør regler og restriksjoner knyttet til bruk av drone være godt kjent. Det er mulig for publikum på en enkel måte å skaffe seg informasjon om hvilke regler som innenfor de ulike verneområdene. Økt synliggjøring av forbudet ved start- og infopunktene kan vurderes, likevel er det mange innfallsporter til verneområdene som ikke vil bli dekt opp med informasjon om ulike restriksjoner.

Risikoen for å bli tatt på fersken for ulovlig droneflyging er svært begrenset. Derfor er vi i stor grad avhengige av tips fra publikum for å avdekke overtredelser. Fra forvalters ståsted er det nødvendig å reagere på de tilfellene klare tilfellene av ulovlig droneflyging. Mangel på reaksjon fra forvaltningen vil gi et svært uheldig signal til omgivelsene og man kan forvente økt omfang av ulovlig droneflyging. I dette tilfellet er det utvilsomt brukt drone ulovlig i Langsua nasjonalpark. Området og landskapet er gjenkjennbart og det framkommer opplysninger i filmen om at vedkommende befinner seg i nasjonalparken.

Konklusjon

Saken oversendes til Miljødirektoratet for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74.

Arkivsaksnummer: 2026/1733-1

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 16.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	3/2026	02.03.2026

Langsua nasjonalpark - ulovlig bruk av drone til filming av tur - oversendelse av sak for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74 – *Alexander Silence & Solitude*

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre beslutter å oversende sak om ulovlig dronetrygging i Langsua nasjonalpark til Miljødirektoratet for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Forvalter har mottatt tips på epost fra en privatperson om dronetrygging i Langsua nasjonalpark. Vi har mottatt lenke til Youtube-kanalen «Alexander Silence & Solitude» som tilhører Cezar Alexandru Machidon fra Romania. Lenke til filmen [5 Days Hiking in Remote Norway - Langsua National Park](#).

Turbeskrivelse gjengitt fra Youtube:

Start fra Oppsjømyra-området til DNT Liomseter i Gausdal. Videre til Svarthamar i Øystre Slidre.

Reisefølget har camp ved Ormtjønnet i Gausdal, innenfor landskapsvernområde. Det filmes mens turen går opp til Ormtjønnekampen i Langsua NP. Det filmes med drone over toppen og vedkommende filmer seg selv underveis. Etter hvert dukker reisefølget opp i Tapptjønndalen, der det bl.a. filmes med drone fra Tapptjønnebua. Området ligger innenfor Langsua NP.

Skilt nasjonalparkgrense.

Ormtjønnekampen markert med rødt.

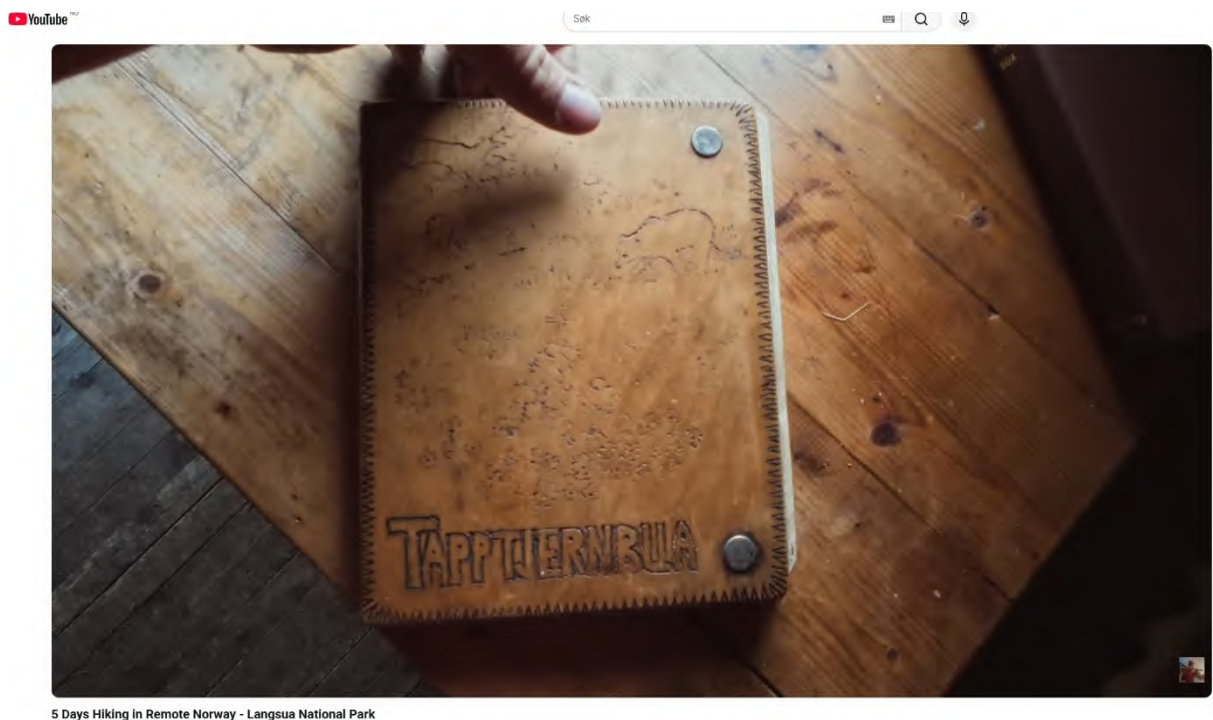
Dronepiloten filmer seg selv – oppstigning til Ormtjønnekampen.

Dronepiloten.

Ca. 23:41 ut i filmen; Det filmes ulovlig med drone i Tapptjønndalen og ut mot Svarthamar, innenfor Langsua nasjonalpark.

Skjermdump fra filmen, Tapptjønnebua.

Tapptjønnbua markert i rødt.

Skjermdump - droneflyging i nasjonalpark, nærmere Svarthamar i Nord-Aurdal.

Vedkommende har ikke innhentet tillatelse til å fly drone i nasjonalparken.

Verneformål – forskrift

Formålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- et lavfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold herunder arter, bestander og naturtyper som myr, ferskvann/våtmark, urskog/gammelskog, høgstaudebjørkeskog, kalkrike områder i fjellet, rasmark og naturbeitemark
- vakre og egenartede landskap

- særpregede kvartærgeologiske forekomster
- kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneforskriften

Forskrift om vern av Langsua nasjonalpark § 3 pkt. 7.2;

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplanen peker på at generelle bestemmelser om unødig forstyrrelse av dyrelivet, kan brukes til å forby bruk av drone, men da må forstyrrelsens grad vurderes i hvert enkelt tilfelle.

Videre angir forvaltningsplanen s. 176, Retningslinjer for avfall, forurensning og støy:

Bruk av støyende redskap og annen type støy skal begrenses til det som er nødvendig. Bruk av motordrevne droner, modellfly, modellbåter o.l. er forbudt i nasjonalparken og naturreservatene. Det kan gis dispensasjon etter søknad for bruk av drone o.l. i forbindelse med forskning og forvaltningsoppgaver, samt for helt ekstraordinære andre tilfeller etter søknad.

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold § 74 har bestemmelser om overtredelsesgebyr. I brev fra Miljødirektoratet av 21.06.2022 med informasjon om overtredelsesgebyr står bl.a.:

«Forutsatt at overtredelsen ikke har medført særlige konsekvenser for naturvedier vurderer vi at følgende eksempler kan være egnet for bruk av overtredelsesgebyr:

(...)

- Bruk av drone (ikke ved forstyrrelse eller unødig jaging)»

Presedens

Det foreligger et klart forbud mot droneflyging i nasjonalpark og naturreservater og all flyging med drone må i utgangspunktet omsøkes. Samtidig er det innarbeidet streng praksis for vurdering av søknader om dronebruk, for å unngå uheldig presendensvirkning.

Dispensasjoner er tidligere innvilget i enkeltsaker, eksempelvis søk etter beitedyr i krevende terreng og tett vegetasjon, eller søk etter bortkomne hunder, bl.a. med begrunnelse at dronebruk kan erstatte eller begrense motorisert ferdsel knyttet til samme formål.

Det er viktig å opprettholde vurderingene om negative effekter knyttet til forstyrrelse på dyre- og fuglleiv, samt støy i verneområder.

Vurdering

Omfanget av ulovlig droneflyging i nasjonalparken eller naturreservatene er ikke kjent, men det må antas at det er et visst omfang. Droner har i større og større grad blir allemannseie og bruk av sosiale medier og andre kanaler for å publisere turfilmer mv blir stadig mer utbredt. Vi har i seinere tid blitt kjent med flere tilfeller av ulovlig bruk av drone i verneområdene rundt Langsua via ulike kanaler på Youtube. Enkelte tilfeller kan være i grenseland, siden vi ikke alltid klarer å gjenkjenne landskapet, eller det kan være uklart om de befinner seg innenfor verneområde der droneflyging er forbudt.

Generelt bør regler og restriksjoner knyttet til bruk av drone være godt kjent. Det er mulig for publikum på en enkel måte å skaffe seg informasjon om hvilke regler som innenfor de ulike verneområdene. Økt synliggjøring av forbudet ved start- og infopunktene kan vurderes, likevel er det mange innfallsporter til verneområdene som ikke vil bli dekt opp med informasjon om ulike restriksjoner.

Risikoen for å bli tatt på fersken for ulovlig droneflyging er svært begrenset. Derfor er vi i stor grad avhengige av tips fra publikum for å avdekke overtredelser. Fra forvalters ståsted er det nødvendig å reagere på de klare tilfellene av ulovlig droneflyging. Mangel på reaksjon fra forvaltningen vil gi et svært uheldig signal til omgivelsene og man kan forvente økt omfang av ulovlig droneflyging. I dette tilfellet er det utvilsomt brukt drone ulovlig i Langsua nasjonalpark. Området og landskapet er gjenkjennbart og det framkommer opplysninger i filmen om at vedkommende befinner seg i nasjonalparken.

Konklusjon

Saken oversendes til Miljødirektoratet for oppfølging etter naturmangfoldloven § 74.

Arkivsaksnummer: 2025/10380-9

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 18.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	4/2026	02.03.2026

Vedtak – Dispensasjon - Storlægeret LVO - Røssjøen NR – Vedlikehold av godkjent kjørespor – Sebuhaugen til Skriulægret - Hans Magne Lunde og Inga Lunde

Innstilling fra forvalter

Langsua nasjonalparkstyre gir tillatelse til Hans Magne Lunde og Inga Lunde til å gjennomføre vedlikehold av godkjent kjørespor i Storlægeret LVO og Røssjøen NR på strekningen Sebuhaugen til Skriulægret.

Tillatelsen gjelder til 15.10.2027.

Hjemmel for vedtak er:

- verneforskrift for Storlægeret LVO § 3 pkt. 1.3 bokstav u - *forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til vedlikehold av eksisterende kjørespor i samsvar med forvaltningsplan, jf. forskriften § 5.*
- Verneforskrift for Røssjøen NR § 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser bokstav o. Vedlikehold av kjørespor mellom Sebuhaugen og Hundslægeret.

Følgende vilkår gjelder for vedlikehold og utbedring av kjøresporet:

- Det skal tas hensyn til allmenn ferdsel, vilt, beitedyr og naturmiljøet for øvrig, herunder jordsmonn og vegetasjon.
- Det skal tas særlige hensyn til kulturminner langs kjøresporet. Avklaringer gjøres med Innlandet fylkeskommune.
- Alt arbeid med vedlikehold skal skje fra kjøresporet, dvs det er ikke tillatt å avvike fra den på kart avmerkede traseen.
- Kjøresporet kan ha en maksimal bredde på 2 meter.
- Graving og terrenginngrep skal unngås i perioder med mye nedbør og mye fuktighet i grunnen.
- Trær skal ikke hogges i Røssjøen naturreservat.

- Særmerkede, dekorative og døde trær skal ikke hogges i Storlægeret landskapsverområde. Trær som må felles, skal ligge ved siden av kjøresporet til fordel for biologisk mangfold.
- Vedlikehold skal så langt det er mulig gjennomføres slik at det ikke oppstår behov for å tilføre eksterne masser. Masseoverskudd skal unngås, både punktvis og totalt sett.
- Det skal ikke iverksettes grøfting, grøfterensking eller andre fysiske inngrep som fører til økt tilsig av vann fra myrer og fuktig terreng langs kjøresporet.
- Gravemaskiner, traktor og tilhenger etc skal vaskes/spyles grundig før transport inn i verneområdene. Vask/spyling skal skje før transport til tiltaksområdet.
- Langsua nasjonalparkstyre ved forvaltere skal umiddelbart kontaktes dersom det oppstår behov for avklaringer. Forvaltere skal holdes løpende orientert om framdriften.
- Denne tillatelsen skal alltid bringes med under arbeidet.
- Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jfr. naturmangfoldloven §11.

Det skal sendes melding til Langsua nasjonalparkstyre umiddelbart etter ferdigstilling.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Befaringsnotat, befaring gjennomført 24.10.2024
- Referat felles befaring, gjennomført 21.08.2025
- Søknad - Storlægeret LVO - vedlikehold og re-etablering av kjørespor
- Sæbuhaugen - Skriulægret , 01.11.2025
- Epost foreløpig svar – informasjon om søknader om motorferdsel
- Epost informasjon om behandling av sak i nasjonalparkstyret og involvering av Innlandet fylkeskommune

Søknaden og saksopplysninger

Vi er eiere av Skriulægret i G/Bnr. 34/3 i Nord-Aurdal. Skriulægret bruker vi som beiteområde for sauer. Selve bygningsmassen har etter hvert fått betydelig forfall og trenger sårt utbedring for at vi skal kunne bruke plassen. Det vil da være vesentlig lettere å ha flere sauer og kulturlandskapet vil bli bedre holdt i hevd.

Skriulægret er vanskelig tilgjengelig. Forvaltningsplanen for Langsua pkt. 5.8.2 samt forskriftens §3 - Pkt 1.2 c og d samt §3 pkt 1,3 j og u, åpner for å utbedre kjøresporet fra Sæbuhaugen via Kolhus til Skriulægret.

Vi har gjennomført to befaringer med representanter for nasjonalparkforvaltningen. Det er skrevet referater fra disse fra deres side.

Denne søknaden gjelder derfor vedlikehold, oppgradering og re-etablering av kjøresporet. Tiltakene som ønskes utført er redegjort for i detalj i denne søknaden.

Det er målsettingen at en kan komme frem med traktor og terrenggående ATV. Bruk vil være til å få husdyr frem og tilbake fra sommerbeite. Etter etablering vil det også være noe kjøring ifm. oppgradering av bygningsmassene.

Vi ser for oss at veien må være såpass bred at liten traktor med henger kan komme frem.

Tiltak:

Generelt:

- Vi ser for oss å benytte liten 6-8 tonns gravemaskin med belter for tiltaket samt traktor med skuffe og muligens henger.
- Steiner i definert kjørespor som stikker opp vil kunne bli gravd opp brukt til bekkekryssinger eller gravd lenger ned i kjøresporet. Disse enkeltsteinene er ikke spesifikt nevnt i denne søknaden.
- Kvister som henger inn i kjøresporet vil bli hugget. • Ved større skråhelninger på tvers av kjøresporet (innenfor nødvendig bredde) vil det bli utjevnet. Tenker da at torv legges til side og flyttes inn igjen etter justeringen. Her er det snakk om 10-15cm justering. Større justeringer er nevnt i egne saker.
- Vi ser gjerne at arbeidet utføres med god veiledning/rådgivning fra dere under arbeidets gang. Det bør vel være nødvendig både for dere og oss!
- Traseen frem til Kolhus har vært i bruk helt frem til nå og går tydelig frem både i ønsket og uønsket trase. Traseen fra Kolhus til Skriulægret er i dårligere forfatning og har ikke vært brukt til kjøring de siste åra. Traseen går langs turistløypa. Det er funnet spor etter kjøreveg i traseen. Se f.eks. B21 og B24 hvor en ser tydelig at det er bygd opp murer til tidligere hestekjerrer.

Søknaden har videre en nærmere framstilling med bilder, med henvisning til punkter og kartreferanser langs kjøresporet som krever større tiltak.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 28. mars 2012 delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene tilknyttet verneplan for Langsua til Langsua nasjonalparkstyre. Dette er gjort med medhold i naturmangfoldloven § 62.

Verneformål – forskrift

Storlægeret LVO og Røssjøen NR forvaltes av Langsua nasjonalparkstyre.

Forskrift om vern av Storlægeret landskapsvernområde, Nord-Aurdal, Nordre Land og Gausdal kommuner, Oppland av 11.03.2011.

Formålet med Storlægeret landskapsvernområde er å ta vare på et natur- og kulturlandskap med økologisk verdi, kulturell verdi, opplevelsesverdi, og som er identitetsskapende.

Videre er formålet med vernet å:

- ta vare på et naturområde med et rikt dyre- og planteliv som preger landskapet.
- ta vare på og opprettholde et egenartet, åpent og vakkert natur- og kulturlandskap der stølslandskapet med beitebruk, stølsbygninger og stølsvoller, og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.
- ta vare på biologisk mangfold som preger landskapet medregnet naturtyper som naturbeitemark, slåttemark, myr, ferskvatn/våtmark, og arter knyttet til disse.
- ta vare på vassdragsnatur, landskapsformer og kvartærgeologiske forekomster.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøving av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forskrift om vern av Røssjøen naturreservat, Nord-Aurdal, Etnedal og Nordre Land kommuner, Oppland av 11.03.2011.

Formålet med Røssjøen naturreservat er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter.

Videre er formålet med naturreservatet å ta vare på et område med særlig verdi for biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, plante- og dyrearter og naturlige økologiske prosesser. Naturreservatet er stort og variert og har spesielle naturtyper som rikmyrer og høgstaudevegetasjon i tillegg til gammel barskog og beitepåvirket vegetasjon. Området har et stort artsmangfold med et rikt og særpreget fugleliv. Naturreservatet har også særskilt pedagogisk og vitenskapelig betydning som referanseområde.

Nærmere om kjørespor i forskriftene

Verneforskriften for Storlægeret LVO:

- § 3 pkt. 1.3 bokstav u - forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til vedlikehold av eksisterende kjørespor i samsvar med forvaltningsplan, jf. forskriften § 5.
- § 3 pkt. 6.2 bokstav d – forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorferdsel på barmark langs kjørespor i forbindelse med jordbruksnæring og vedlikehold av kjørespor, i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 5.

Verneforskriften for Røssjøen NR;

- § 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser
 - h. Merking, rydding og vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper og gamle ferdselsveier i samsvar med forvaltningsplan, jf. § 10.
 - o. Vedlikehold av kjørespor mellom Sebuhaugen og Hundslægeret.

Figur 1. Typisk standard på kjørespor.

Relevante føringer fra kongelig resolusjon av 11.03.2011:

Eksisterende jord- og skogbruk skal kunne fortsette i landskapsvernområder. Nye tiltak kan tillates dersom de ikke er i strid med verneformålet og ikke endrer verneverdiene vesentlig.

Kjøring på kjørespor og traktorveger betraktes som motorferdsel i utmark og reguleres derfor gjennom verneforskriftene.

Mye av verneverdiene er avhengig av en videreføring av dagens bruk med beite, rydding av vegetasjon, vedhogst og annen virksomhet som inngår i seterbruken. Fylkesmannen (nå Statsforvalteren i Innlandet) har derfor lagt til rette for dette på vernetidspunktet.

I stor grad er bruken av områdene som har vært med på å gi dem verdien. Det er derfor et ønske å fremme et aktivt og framtidsrettet landbruk så lenge det er i tråd med verneforskriftene og det ikke er til skade for verneverdiene. Det er et mål å opprettholde det åpne kulturlandskapet. Stølsdriften kan ikke være en del av verneformålet i landskapsvernområdene fordi dette ikke er hjemlet naturmangfoldloven. Derimot vil stølsdriften være et viktig virkemiddel for å ivareta verneformål og verneverdier. Samtidig vil stølslandskapet med beitebruk, stølsbebyggelse og stølsvoller utgjøre en viktig del av landskapets egenart og på den måten være en del av verneformålet for landskapsvernområdene.

Forvaltningsplan

Om kjørespor; Rent fysisk er kjørespor i de fleste tilfeller veifar som er kjørt opp med hest og kjerre eller traktor direkte i terrenget eller med mindre terrenginngrep. Det vil si veifar som ikke er bygd for biltrafikk, selv om enkelte partier helt eller delvis kan være farbare med bil.

Kjørespor i Langsusas verneområder går typisk inn til setre og felægrev/gjeterbuer eller installasjoner. I gjeldende forvaltningsplan s. 165 opplistes samtlige godkjente kjørespor i verneområder rundt Langsua, herunder også kjøresporet Sebuhaugen - Hundslægeret - Kolhus - Skriulægeret - Smørhamar - Svarthamar.

Naturmangfoldloven §§ 8 - 12

Kunnskapsgrunnlaget i området er godt jf. NML § 8. Denne delen av landskapsvernområdet der kjøresporet går, er basiskartlagt med NiN-metodikk, med hovedvekt på beite- og kulturmarksprega arealer. Arbeid med vedlikehold av kjørespor i tråd med denne tillatelsen skal normalt ikke påvirke naturverdiene og naturgrunnlag. I noen grad kan økt tilgjengelighet i området være et bidrag til ivaretagelse av verneverdier, forutsatt opprettholdelse av beitetrykk og tradisjonell bruk.

Etter nasjonalparkstyrets vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og virkninger på naturmangfoldet. Førre-var-prinsippet får dermed ikke anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 9. Tilstedeværelse fra forvaltere og god kommunikasjon reduserer eventuelle usikkerheter rundt gjennomføringen. Vurderinger av eventuelle usikkerheter framgår nærmere av tillatelsen,

Samla belastning er vurdert ihht. NML § 10. Området har tydelig preg av tradisjonell bruk over lang tid. Verneverdier i rik kulturprega mark er sterkt knyttet til tradisjonell driften og beitebruk på økosystemet. Vedlikehold av kjøresporet innebærer en tydelig avgrensning innfor berørte verneområder. Begrenset økosystempåvirkning må også ses ut fra dette forholdet.

Lovens § 11, om at kostnadene ved eventuell miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, kan etter nærmere vurdering komme til anvendelse.

Bruk av mindre gravemaskin og mindre traktor med tilhenger er vurdert som beste miljøforsvarlige teknikk og metode under vedlikeholdet, med henvisning til § 12. Dette er vurdert å medføre begrenset forstyrrelse og mulighet for å gjennomføre skånsomt vedlikehold etter behovet.

Presedens

Vedlikehold av godkjente kjørespor er forankret i verneforskriftene og forvaltningsplan og kan utføres etter søknad til nasjonalparkstyret. Større utbedringer som ikke inngår i vanlig vedlikehold, må også omsøkes i hvert enkelt tilfelle. I denne saken gis tillatelse på visse vilkår for vedlikehold. Forutsatt at vilkår følges uten avvik og ved god kommunikasjon med forvaltere underveis, anses saken ikke som presedensskapende. Det bør unngås i denne saken å iverksette tiltak med omlegging av eller endring av trase for kjørespor i en forvaltningsperiode, noe som kan skape uheldig presedens for andre saker.

Vurdering

Ansvarlig søker er Hans Magne Lunde og Inga Lunde, eiere av Skriulægret. Det omsøkte vedlikeholdsarbeidet skal utføres av Hans Magne Lunde og Magne Lunde. Behovet knyttet til motorisert ferdsel er bl.a. å opprettholde drift ved Skriulægret, transport i forbindelse med vedlikehold av bygningsmasse, gjerder mv og for å opprettholde beiteaktivitet og tradisjonell drift i området. Fra Sebuhaugen, via Hundslægeret, Kolhus, Skriulægret, Smørhamar og til Svarthamar er det fastlagt godkjent kjørespor, med henvisning til forvaltningsplan. Tidligere har det vært kjørt bl.a. med traktor inn til Skriulægret.

Fra verneområdeforvaltninga vurderes tilstanden på kjøresporet som relativt vekslende. Fra Sebuhaugen til Kolhus er behovet for vedlikehold noe begrenset på deler av strekningen, mens det punktvis må gjøres mer omfattende tiltak, som mindre terrengjustering. Kjøresporet må også punktvis styres tilbake til opprinnelig trase. Fra Kolhus til Skriulægeret er kjøresporet ganske sparsomt brukt over en del år. For å gjøre denne delen av kjøresporet anvendelig for ulike transportbehov inn til Skriulægret, er det behovet for vedlikehold vesentlig større.

Figur 2. Slik kjøresporet typisk framstår nærmere Skriulægret.

I seinere år har kjøresporet i første rekke blitt brukt under storviltjakta for uttransport av felt elg og transporbehov knyttet til utøvelse av jakt. Dårlig tilstand på kjøresporet har flere steder ført til kjøring med ATV utenfor det opprinnelige kjøresporet. Kjøring utenfor kjøresporet som ikke innebærer frakt av felt hjortevilt er ikke tillatt og er samtidig svært uheldig da det oppstår nye varige spor i terrenget, kjøring i myr etc. Dette har også medført uklarheter om hvor det opprinnelige kjøresporet faktisk går. Pga dette har det blitt gjennomført felles befarings for å definere traseen for det opprinnelige kjøresporet mellom Sæbuhaugen og Kolhus.

Figur 3. Kjøring utenfor godkjent kjørespor. Opprinnelig trase til høyre.

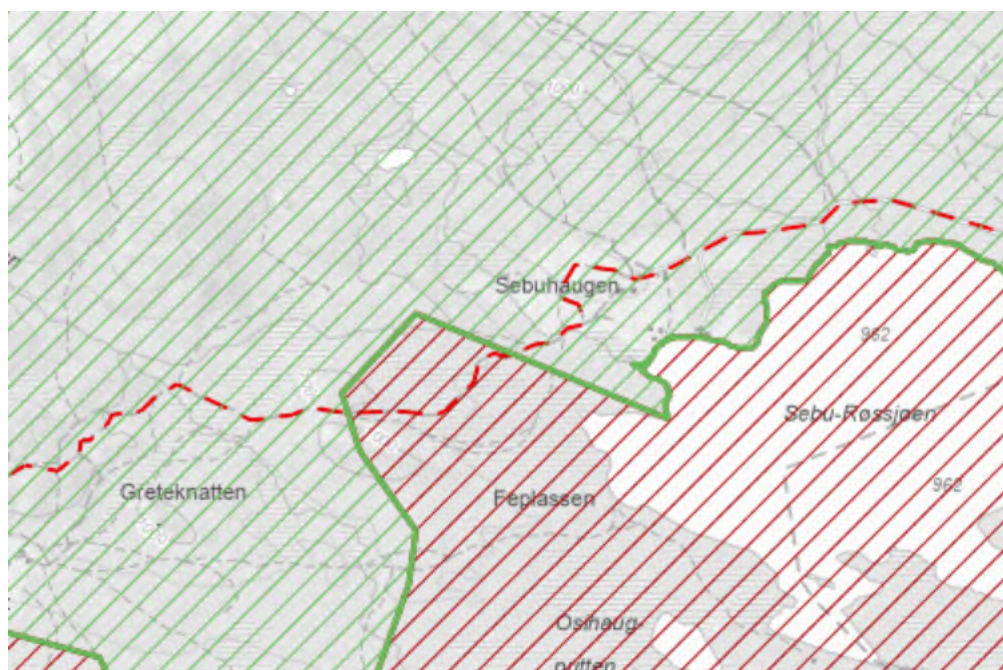
For å ivareta hensyn til tradisjonell drift på Skriulægeret er det behov for motorisert ferdsel i et visst omfang. Dette behovet gjelder også for Hundslægeret og Kolhus. Generelt gjelder at kjørespor skal ha vesentlig enklere standard enn bilvei, men det skal kunne være framkommelig med mindre traktor og ATV, evt terrenggående bil. Bredden og kvaliteten på kjøresporet skal gjenspeile dette og bør normalt ikke overstige et par meter. Det er nødvendig å være innforstått med at kjørespor i denne sammenheng er et veifar av enkel standard. Det avgrenser i stor grad hvor omfattende et vedlikeholdsarbeid skal være og hvor god framkommelighet/standard som aksepteres. Dette forholdet er vektlagt i vurderingen av saken og skal veie tungt under hele gjennomføringen.

Varigheten av vedlikeholdet er tatt opp med søker. Fra søkers side er det uttrykt ønske om å ferdigstille vedlikeholdet i løpet av barmarkssesongen 2026, men at framdriften kan bli påvirket dersom det blir dårlig vær og mye nedbør. Fra verneområdeforvaltninga er det

ønske om god framdrift, men ut fra en helhetsvurdering ønsker vi å unngå unødig tidspress. Ved å tillate arbeid langskjøresporet over to sesonger gis det god fleksibilitet til forsvarlig gjennomføring, samtidig som man forebygger behovet for søke om en forlengelse av tillatelsen.

Det er ikke ønskelig at det pågår arbeid med tunge maskiner i perioder med mye nedbør, siden det bli gi økt slitasje og avrenning, slik sett er det en fordel med mulighet for å gjennomføre vedlikeholdet over to sesonger. At vedlikeholdet strekker seg over to sesonger, vurderer vi å ikke ha nevneverdig påvirkning på naturverdiene eller annen negativ økosystempåvirkning.

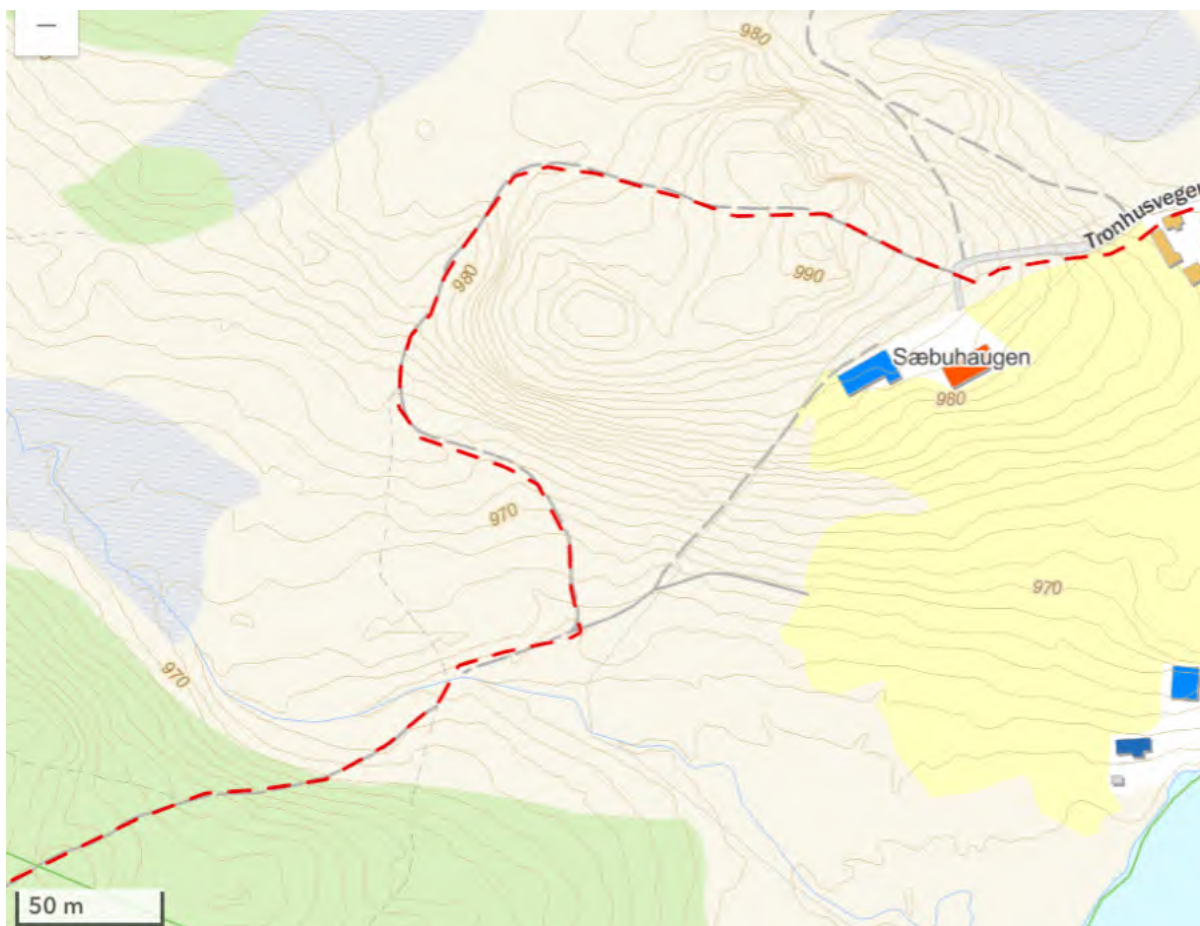
Kjøresporet mellom Sebuhaugen og Skriulægeret berører to verneområder. Mesteparten går gjennom Størslægeret LVO, mens en kortere strekning går gjennom Røssjøen NR. Se figur under.

Figur 4. Røssjøen NR i rødt felt. Kjørespør rød stiplert linje.

Naturresevat er en strengere form for områdevern enn landskapsvernområde. Under vedlikehold av kjørespør gjennom naturresevatet skal det utvises særlig hensyn til naturverdiene og naturmiljøet. Bl.a. må det utvises stor aktsomhet knyttet til trær og vegetasjon, vannkilder og ulike naturtyper som myr etc.

Sebuhaugen – Kolhus: Lengde på strekningen er i overkant av 3,5 km. Kjøresporet fra Sebuhaugen, forbi Hundslægeret og videre til Kolhus er brukt jevnlig til barmarkskjøring i nyere tid. Kjøresporet er i stor grad kjørbart langs store deler av strekningen, men det er et vedlikeholdsbehov særlig knyttet til stein som stikker opp og behov for enkle tiltak med å lede vekk overflatevann fra kjøresporet. På noen kortere strekninger og punkter er det behov for å gjøre noen større tiltak. Bl.a. fra Sebuhaugen må det gjøres utbedringer for å styre motorferdselen inn på det opprinnelige kjøresporet.

Figur 5: Det har oppstått flere avvik fra den opprinnelige kjøresporet fra Sebuhaugen og fram til bekk. Rød stiplet linje er opprinnelig trase.

Kolhus – Skriulægret: Samlet strekning er i underkant av 1,5 km i luftlinje. På strekningen var kjøresporet lite brukt før vernetidspunktet. Fra Kolhus er det ikke framkommelig med motorkjøretøy i dag slik at det dekker behovet for transport inn til plassene der det fortsatt er støler og aktiv beitebruk mv. Det aksepteres vedlikehold av kjøresporet inntil to meters bredde, slik at det farbart med liten traktor med henger og ATV. Med utgangspunkt i kjøresporets beskaffenhet på strekningen er det utfordrende å sette opp en veldig detaljert plan. Vi vurderer ut fra forholdene at tett dialog med avklaringer underveis, og god tilstedeværelse fra forvaltere gir et solid grunnlag for nødvendig ivaretagelse av verneområdene og verneverdiene.

I området Greteknatten/Hundslægeret er det flere steder kjørt utenfor opprinnelig kjørespor. Figuren under viser korrekt inntegnet trase. Vedlikehold på strekningen i figur 6 omfatter kun tiltak langs rød stiplet linje, dvs. kjøresporet videre inn til Hundslægeret omfattes ikke av denne tillatelsen. Deler av strekningen i figur 6 ligger innenfor Røssjøen NR.

Figur 6: Godkjent kjørespor langs rød stiplet linje.

Mellom Hundslægeret og Kolhus er det flere fuktige partier. Det er behov for utbedring av bløte punkter i kjøresporet, fortrinnsvis ved steinsetting og bortledning av overflatevann. Som nevnt er det reist spørsmål om å bruke eksterne masser for utbedring av enkelte bløte punkter. Dette må tas stilling til ved nærmere vurdering i felt, men skal unngås så langt det er mulig.

Figur 7. Eksempel, fuktig parti nær Hundslægeret.

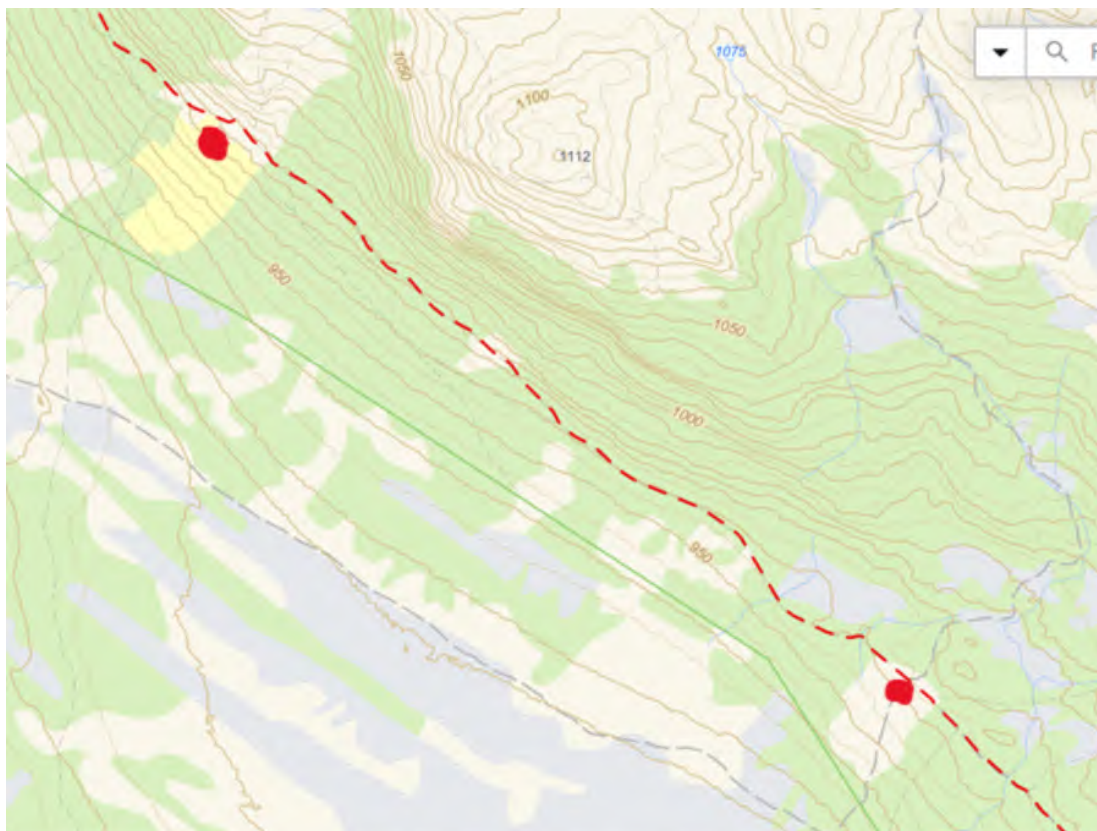
Kjøresporet krysser gjennom inngjerdet område på Kolhus. Under søknadens punkt 14 skisseres en løsning med å legge om det opprinnelige kjøresporet slik at det går nedenfor inngjerdet område ved Kolhus. Vi viser her til at kjøresporet er godkjent ut fra en historisk trase, og som er fastlagt i gjeldende forvaltningsplan (gjelder fra 2020-2030). Det er bl.a. hensynet til langsiktig og forutsigbar forvaltning som ligger til grunn i forvaltningsplan. Annen praksis som endrer forutsetningene i forvaltningsperioden kan gi uheldig presedensvirkning i andre saker. På bakgrunn av dette er vår vurdering at evt. omlegginger eller traseendringer av godkjente kjørespor primært bør skje gjennom innspill til neste revidering av forvaltningsplan.

Figur 8. Kolhus merket med rødt punkt.

Mellom Kolhus og Skriulægret er det noe behov for felling av trær. Felling av større trær kan aksepteres i et begrenset omfang, men skal vurderes stedsspesifikt i hvert enkelt tilfelle. Bakgrunnen for en streng vurdering på dette området er bl.a. verneforskriften § 3 pkt. 2.3 a.; *Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges*. I tilfeller der det påtreffes særmerkede, dekorative og døde trær skal alltid alternative løsninger vurderes før hogging.

Pga hellende terreng kan det bli aktuelt med mindre terrenginngrep, med skjæringer på 10-15 cm. Dette er for å gi sikker framkommelighet for traktor, ATV etc. Alle tiltak med skjæringer i terreng skal avklares med forvalter.

Figur 9. Kolhus (til høyre på bildet) og Skriulægeret merket med rødt punkt.

Kulturminner

Innlandet fylkeskommune blir involvert, slik at hensynet til kulturminner i området blir ivarettatt. Kulturminner langs kjøresporet må avmerkes i terrenget i forkant av påbegynt vedlikehold. Det tas sikte på å kalle alle parter inn til felles befaringsvåren/forsommeren 2026 for en felles gjennomgang av hele kjøresporet før arbeidet med vedlikehold påbegynnes. Befaringen skal brukes til å merke opp opprinnelig kjøretrase der det er behov, samt oppmerking av kulturminner og hensynssoner der det er behov. Det er også særlig behov for å merke opp den delen av kjøresporet som går gjennom Røssjøen NR.

Trær og vegetasjon

Kvister som henger inn i kjøresporet og små trær som kommer i konflikt med kjøresporet kan hogges. Andre trær av noe større dimensjon skal avklares med forvalter før hogging innenfor landskapsvernområdet. Det er akseptabelt at noen trær kan hogges til vedformål i landskapsvernområdet. Dersom det er behov for å felle større trær kan det være aktuelt å la disse ligge til fordel for biologisk mangfold.

Innenfor Røssjøen NR er det et strengere hensyn til trær og vegetasjon og naturtyper. Det skal avklares i felt i hvert enkelt tilfelle hva som kan tillates av hogging av små/større trær.

Bekker og vannkilder

Fuktige drag, bekker og myrer som leder vann inn mot kjøresporet skal ikke tilstoppes, dreneres eller graves ut. Det er ikke anledning til å bruke veiduk, dreneringsrør eller andre tilsvarende materialer i den sammenheng. Vann skal kunne renne fritt over kjøresporet. Det er anledning til å gjøre mindre tiltak for å forebygge at vann blir stående i kjøresporet, slik som å lede vekk vann som renner inn i kjøresporet, samt å steins sette kjøresporet punktvis eller å etablere renner som leder vann fritt ut i terreng.

Ved kryssing av bekker og vannkilder med årssikker vannføring skal det tas særskilte hensyn. Som hovedregel skal det ikke graves i eller tilføres masse eller stein til vannkilder med årssikker vannføring. Verneområdemyndigheten har ikke hjemmel for å gi slik tillatelse. Ved behov må kryssingspunkter av vannkilder med årssikker vannføring avklares med Innlandet fylkeskommune, som er forvaltningsmyndighet.

Gravearbeid og massehåndtering

I forbindelse med vedlikehold basert på denne tillatelsen, er det som utgangspunkt ikke tillatt å frakte nye masser inn i området. Vedlikehold langs kjøresporet skal så langt det er mulig gjennomføres slik at det ikke oppstår behov for å tilføre eksterne masser. Det skal også tilstrebes å unngå masseoverskudd, både punktvis og totalt sett.

Det aksepteres at noe masse kan transporteres internt langs kjøresporet, ved at overskuddsmasser fra ett punkt kan flyttes til et annet punkt hvor det er massebehov. Det samme gjelder forflytting av stein og evt blokker.

Søknaden tar opp spørsmålet om muligheten for å tilføre masser på enkelte spesielt fuktige punkter langs sporet. I utgangspunktet ønskes ikke tilførsel av eksterne masser. Vi legger til grunn at det påløper en viss risiko for innføring av fremmede arter i den sammenheng. Videre er det vesentlig at kjøresporet framstår tilnærmet som på vernetidspunktet og at standard beveger seg i retning av en høyere enn det som historisk sett er tilfelle. Det kan eventuelt vurderes å tilføre mindre mengder egnede masser med drenerende egenskaper på visse punkter, under forutsetning av at det foreligger et klart behov og ut fra en grundig vurdering av opphavsstedet for slike masser. Vi mener at spørsmålet om

eksterne masser med fordel kan avklares underveis når man har bedre oversikt over det faktiske behovet.

I forbindelse med befaringer langs kjøresporet er det gitt klare signaler rundt drenering, grøfting og håndtering av fuktige partier. Det skal ikke iverksettes grøfting, grøfterensking eller andre fysiske inngrep som fører til økt tilsig av vann fra myrer og fuktig terreng langs kjøresporet.

Kommunikasjon

Dersom det underveis oppstår behov for ekstern bistand, dvs annen bemanning i forbindelse med vedlikeholdsarbeidet, har tiltakshaver en selvstendig plikt til å varsle forvaltningsmyndigheten umiddelbart. Det samme gjelder dersom det oppstår behov for bruk av andre kjøretøyer utover det som er nevnt i tillatelsen for motorferdsel (vilkår i eget tillatelsesdokument).

Langsua nasjonalparkstyre ved forvaltere, skal holdes løpende orientert om framdriften. Punktvisse avklaringer og andre forhold som oppstår underveis skal så langt det er mulig planlegges under felles befaringer. Vi ønsker å ha god tilstedeværelse gjennom prosjektet, og det er ønskelig med fast ukentlig oppsummering når arbeid pågår. Utført vedlikehold skal befares av forvalter.

Vedlikehold og utbedring av godkjent kjørespor mellom Sebuhaugen og Skriulægret vurderes å ikke være til skade for verneverdiene i landskapsvernområdet så lenge vilkårene i tillatelsen overholdes og det holdes tett kontakt med verneområdeforvaltningen. Forbedret atkomst inn til Skriulægret kan bidra til ivaretagelse av verneverdier gjennom økt bruk og utmarksbeiting.

Konklusjon

Langsua nasjonalparkstyre gir tillatelse til vedlikehold av godkjent kjørespor mellom Sebuhaugen og Skriulægret på visse vilkår.

Arkivsaksnummer: 2025/11939-6

Saksbehandler: Stein Egil Granli

Dato: 24.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Langsua nasjonalparkstyre	5/2026	02.03.2026

Tildelte styre- og tiltaksmidler 2026 - fordeling på aktiviteter og prosjekter - Langsua nasjonalparkstyre

Innstilling fra forvalter

Tildelte midler til drift av styret på totalt kr. 390 000,- fordeles på følgende:

- Styremøter og befaring	160000,-
- Profilering og bekledning	30000,-
- «Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier»	100000,-
- Vedlikehold/drift infrastruktur	100000,-

Tildelte midler til tiltak på kr. 1 080 000,- for 2026 fordeles på følgende prosjekter:

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering

- Videreføring skjøtsel av kulturmark	390000,-
- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti	45000,-
- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter	150000,-
- Restaurering stien til Snuen	130000,-
- Sårbarhetsanalyse Langsuene	100000,-

Ferdsel og informasjon

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling	100000,-
- Fornyning info-tavler i tråd med merkevare	50000,-
- Kvalitetssjekk steintavler informasjon	40000,-
- Start- og infopunktet på Lenningen, nytt gjerde og tynning	75000,-

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

- Styresak 33/2025 - Plan og budsjett 2026
- Tildelingen fra Miljødirektoratet via systemet ESS ultimo feb. 2026
- Avklaring vedr. ansvar ferdselstellers, brev fra Miljødirektoratet

Saksopplysninger

Styret bestemte i møte 04.12.25 følgende søknad vedr. styre- og tiltaksmidler for 2026. Tildelingen nylig fra Miljødirektoratet vist på samme linje.

Drift av styret, totalsum: 190 000,- (kun drift styret) Tildelt: 390 000,-

- Styremøte fysisk x 3, befarings/styremøte x 1, styremøte Teams x 2, AU-møte x 2
Uforutsette kostnader dvs. krav fra styremedlemmer tapte arbeidsfortjeneste mm
160000,-
- Profilering og bekledning 30000,-

Prosjektet «Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier» er behandlet av direktoratet under styreposten, og det er tildelt kr. 100000,-.

Ut over de 190000,- tildeler Miljødirektoratet uten søknad midler til vedlikehold av infrastruktur. Det er tildelt kr. 100000,- som i 2025.

Tiltak i verneområdene, totalsum : 1 424 000,- Tildelt: 1 080 000,-

Det er tildelt 75 % av omsøkt beløp.

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering

- Videreføring skjøtsel av kulturmark 450000,-
- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti 45000,-
- Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier 200000,-
- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter 200000,-
- Restaurering stien til Snuen 90000,-
- Sårbarhetsanalyse Langsuene 70000,-

Ferdsel og informasjon

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling 140000,-
- Fornyning info-tavler i tråd med merkevare 100000,-
- Kvalitetssjekk steintavler informasjon 40000,-
- Nasjonalparkrunden Verksodden, supplende merking 14000,-
- Start- og infopunktet på Lenningen, nytt gjerde og tynning 75000,-

På basis av tildelingen skal styret legge opp sin aktivitet, og gjøre en fordeling mellom de forskjellige tiltakene.

Vurdering

Tildeling til styret – drift – vedlikehold - kartlegging

Til drift av styret er det tildelt 190000,- som omsøkt, og videre 100000,- til drift av infrastruktur. Det er således etter vårt syn ikke grunnlag ut fra forutsetningene, å foreslå endringer i denne fordelingen.

Forslag: 290000,-

Det er tildelt 100 000,- for kunnskapsoppbygging, «Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier». Posten foreslås brukt til oppfølging av bevaringsmål forankret i forvaltningsplan. Det er flere bevaringsmål knyttet til bl.a. kulturmark og arter (planter og fugleliv) som skal følges opp ihht forvaltningsplan.

Forslag: 100000,-

Tiltak i verneområdene – gjennomgang omsøkte enkeltprosjekter

Denne vurderingen og gjennomgangen munner ut i et forslag til bruk av midler på det enkelte prosjekt. Vi tar forbehold om mindre justeringer ut fra resultatet av planleggingen framover. Styret kan selvsagt foreta en annen fordeling enn foreslått.

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering

- Videreføring skjøtsel av kulturmark

Vi foreslår å opprettholde skjøtselen av kulturmark på et høyt nivå i tråd med søknaden. For to områder er det inngått avtale om skjøtsel fram t.o.m. 2027. Disse må følges ut kontraktsperioden. Øvrig skjøtsel kan gjennomføres ut fra tildelingen og i områder med pågående skjøtselarbeid.

Oversikt over utført skjøtsel i 2024 og 2025:

- Skjøtselsbeiting med hest på Storhøliseter og Svartjernholet i Espedalen LVO.
- Skjøtselsbeiting med hest i Tronhushavna i Storlægeret LVO.
- Skjøtselsbeiting med geit på Ånstadsetra i Dokkfaret LVO.
- Skjøtselsbeiting med geit på Liomseter i Dokkfaret LVO.
- Hogst av bjørk i Dokkfaret LVO.

Skjøtsel kun utført i 2024:

- Skjøtselsbeiting med geit på Fjelldokkbue i Haldorbu LVO.

Nye skjøtselstiltak i 2025:

- Skjøtselsbeiting med geit og krattrydding på Leikvamslægeret i Storlægeret LVO.
- Rydding av einer manuelt på Plankebu i Langsua NP.

Mer om utført skjøtsel og det faggrunnlaget finnes på nettsiden til Langsua nasjonalparkstyre:

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Langsua/publikasjoner/skjotselsplaner>.

Det er ikke ressurser for iverksetting av skjøtsel i nye områder nå, men vi vil vurdere framtidig innsats i nye områder ihht faggrunnlaget fra Miljøfaglig utredning fra 2012. Det er behov for utarbeidelse av en god samla framstilling av skjøtelsesplaner, avtaler, tidligere utført skjøtsel og pågående skjøtsel. Forvalterne ønsker å komme tilbake til styret med en helhetlig oversikt i et framtidig styremøte.

Dette er utgangspunkt for årets skjøtelsinnsats.

Forslag: 390000,-

- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti

Dette prosjektet foreslå gjennomført som foreslått.

Forslag: 45000,-

- Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier

Se vurdering i punktet for «tildeling til styret» over.

- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter

Dette prosjektet omfatter et forprosjekt med Nordplan AS som planlegger, og en praktisk gjennomføring. Det er lagt opp til et samarbeid med aktørene i området. Så langt ser det ut til at ferdigstilling av steintippen vil bli gjennomført i 2027. Altså forslår vi å redusere totalinnsatsen noe i 2026, dvs. forprosjekt og deler av den praktiske gjennomføringen.

Forslag: 150000,-

- Restaurering stien til Snuen

Behov for forprosjektering utbedring av sti. Aktuelt med ekstern faglig bistand for istandsetting av sti og vurdering av massebehov i erosjonsutsatt parti. Vi foreslår i tillegg innkjøp av materiell i begrenset omfang for styrt ferdsel.

Forslag: 130000,-

- Sårbarhetsanalyse Langsuene

Oppdrag sårbarhetskartlegging Langsuene ble tildelt i 2025. Ca. 2/3-deler av totalbeløp for oppdraget ble fakturert i 2025. Restbeløp for oppdraget må dekkes i 2026. Vi foreslår i tillegg å sette av midler til arbeidstimer med omlegging av sti og materiell for styrt ferdsel.

Forslag: 100000,-

Ferdsel og informasjon

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling

Miljødirektoratet har helt nylig (februar 2026) bestemt at innkjøp av «ferdselstellere» skal være styrenes ansvar framover. Tidligere har vi søkt om bruk av tellere som har vært organisert via SNO. Vi foreslår at de 100` brukes til å kjøpe inn ferdselstellere. Når det gjelder plassering av disse og regularitet på hver lokalitet, vil vi komme tilbake med et konkret undersøkelsesopplegg.

Det endrer noe på hvordan vi bør legge opp brukerundersøkelse som omsøkt. Vi foreslår at forvalterne innhenter data om bompasseringer, fiskekort, DNT-besøk, andre hyttebesøk osv. som skissert i søknaden. Dette vil gi et bilde av bruken av områdene over tid.

Forslag: 100000,-

- Fornying info-tavler i tråd med merkevare

Med utgangspunkt i at tildelt beløp er del lavere enn forutsatt og at vi har redusert kapasitet, foreslår vi at 2 info-tavler oppdateres ihht. nasjonal merkevare mot 4 som opprinnelig planlagt.

Forslag: 50000,-

- Kvalitetssjekk steintavler informasjon

Dette prosjektet foreslår gjennomført som foreslått.

Forslag: 40000,-

- Nasjonalparkrunden Verksodden, supplerende merking

Dette arbeidet foreslås gjennomført av forvalterne sjølv. Vi viser til den reduserte tildelingen. Diverse materiell ble innkjøpt i 2025.

Forslag: 0

- Start- og infopunktet på Lenningen, nytt gjerde og tynning

Dette prosjektet foreslår gjennomført som foreslått.

Forslag: 75000,-

Oppsummert

Tildelte midler til styret forslås fordelt:

- Styremøter og befaring	160000,-
- Profilering og bekledning	30000,-
- «Oppbygging kunnskap om biologi og økologiske verneverdier»	100000,-
- Vedlikehold/drift infrastruktur	100000,-

Tildelte midler til tiltak for 2026 forslås fordelt på følgende prosjekter:

Skjøtsel/økologi/landskap/restaurering

- Videreføring skjøtsel av kulturmark	390000,-
- Ivaretagelse av hekkelokalitet for fiskeørn, omlegging sti	45000,-
- Landskapsforbedring – toppen steintipp Storhøliseter	150000,-
- Restaurering stien til Snuen	130000,-
- Sårbarhetsanalyse Langsuene	100000,-

Ferdsel og informasjon

- Brukerundersøkelse start- og infopkt., og metodeutvikling	100000,-
- Fornying info-tavler i tråd med merkevare	50000,-
- Kvalitetssjekk steintavler informasjon	40000,-
- Start- og infopunktet på Lenningen, nytt gjerde og tynning	75000,-

ST 6/2026 Delegerte vedtak

1/2026 Delegert vedtak - Espedalen LVO - uttransport av jaktbrakker og slaktegalge - Storhølivegen - Kvikne-Skåbu grunneierlag 2025/12954

2/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - snødekt mark - utleiehytte - Krusgrav - Ole Petter Kleiven - Arne Uhlen - Jan Solhaug 2026/1487

3/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Storlægeret LVO - Røssjøen NR - snødekt mark - stikking av skiløype - Tapptjerndalen - Etnedal Røde Kors Hjelpekorps 2025/1220

4/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - arrangere jaktprøve for stående fuglehunder - Agnsjøene - Breistulen - Kviknehøgda - Hedmark og Oppland Fuglehundklubb 2026/1592

5/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Haldorbu LVO - snødekt mark - endring øvingsplan vinter - Øystre Slidre Røde Kors Hjelpekorps 2024/2844

6/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Espedalen LVO - Hersjømyrin NR - snødekt mark - transport til utleiehytter - Espedalen bygdealmening 2026/386

7/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Langsua NP - Espedalen LVO - snøskuter - helikopter - gravemaskin - utbygging - Storkvolvbua - DNT Oslo og Omegn 2025/14145

8/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Dokkfaret LVO - riving av eksisterende utedo og oppføring av ny - Gausdal 238/1/530 - Liumseterhytta - Gausdal fjellstyre 2026/892

9/2026 Delegert vedtak - avslag - Langsua NP - drone - dokumentere skitur - Thomas Lium Løberg 2026/394

10/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - snødekt mark - Nysætra - Knut Kind 2026/826

11/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - Skardberga NR - snødekt mark - ervervsmessig leiekjøring - Torpa Hytteservice AS 2025/14487

12/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Oppsjømyra NR - snødekt mark - ervervsmessig kjøring - Gausdal Vestfjell - John Holstad Slåen - Ola Borgard 2025/13784

13/2026 Delegert vedtak - tillatelse - Storlægeret LVO - Skardberga NR - snødekt mark - leiekjøring - Land Anleggsdrift AS 2025/14546

14/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Haldorbu LVO - snødekt mark - utsetting av jervbås - lisensjakt - Atle Roger Hansen-Rakstad 2025/14392

15/2026 Delegert vedtak - dispensasjon - Langsua NP - Espedalen LVO - Dokkfaret LVO - Storlægeret LVO - Oppsjømyra NR - snødekt mark - årlige arbeidsoppgaver - Gausdal fjellstyre 2025/13234

ST 7/2026 Referatsaker

ST 8/2026 Faglig innslag

ST 9/2026 Eventuelt